

CODETELEGRAM

PC

BANK

Opz. no.	
	B 2
	Blom

12-3-50

12-3-50

GHEBIM

Voor Van Narsseveen, mede voor Goetz, Blom, Lieftinck en v.d. Brink.

Mede in aansluiting op mijn 27f stel ik er prijs op u nog het volgende mede te delen. In een gesprek met Kuiper heeft Margono (Bank Negara) zich uitgelaten, dat een Nederlandse lening aan de RIS onder de gegeven omstandigheden politiek niet wel mogelijk is. Margono deed deze uitslating na enige tijd in Djocja te zijn geweest. Hij zeide, dat de RIS zich voor leningsfaciliteiten tot Engeland, Zwitserland en België zou wenden. Oudt deelde mede, dat Sjaffrudin plan koestert om in April naar Engeland te gaan voor leningsbesprekingen.

Het bovenstaande mag natuurlijk niet bij Rum blijken, omdat onze informanten anders gevaar zouden lopen. Niet uitgesloten is, dat men van Indonesische zijde een afwachtende houding ten aanzien van een lening aanneemt, omdat men zou kunnen denken, dat dan eens een situatie geschapen zou kunnen worden, waarbij Nederland groot belang zou kunnen hebben bij het verstreken van een lening. De deviesenspositie zou er immers toe kunnen leiden, dat de RIS gebruik gaat maken van escape clauses bij alle mogelijke transfer-vraagstukken. Intussen is het nog moeilijk de situatie geheel te overzien.

Sjaffrudin deelde mij vorige week persoonlijk mede, dat hij pas met een officiële leningsaanvraag wilde komen, wanneer hij de zaak beter had bestudeerd. In mijn gesprek van heden met Hatta heb ik er op gewezen, dat de leningsaankwestie weliswaar op de agenda van de Ministersconferentie voorkomt, doch dat dit uiteraard een punt is dat van Indonesische zijde zou moeten worden aangegrepen. In verband met de opmerking van Sjaffrudin heb ik hem toen gevraagd, of de leningsaanvraag nog avant de Ministersconferentie te verwachten zou zijn, want dan zou ik de Ministers daarover tijdig moeten kunnen verwittigen. Hatta antwoordde daarop, dat hij niet geloofde, dat avant de Ministersconferentie een leningsaanvraag zou worden ingediend. Hij verwacht dat men van Indonesische zijde wel het voorworp te preten en indien zou blijken dat dit vraagstuk discussabel zou zijn, het dan op de conferentie aan de orde te stellen teneinde een besluit te nemen, op welke wijze deze zaak het beste zou kunnen worden behandeld. Uit gesprek met Hatta kon ik niet zonder meer afleiden, dat de mededeling van Margono juist is. Mogelijk is, dat een bepaalde RIS functionarissen willen trachten een spel te spelen. Daarop kunnen wij alleen maar reageren door geen haast te tonen. Hatta heeft van mij dan ook zeker niet de indruk gekregen, dat wij haast zouden hebben. Ten aanzien van de handelsbesprekingen zou ik ten slotte nog willen opmerken, dat het lopende Indonesische programma voor aankoop in Nederland voor de periode October 1949 tot April 1950 ad rond 150 miljoen gulden voor Nederland zeker

-2

Ter beveiliging van code-verbindingen zijn o.a. de volgende punten van belang:—

1. Op een codetelegram mag telegrafisch niet in open taal geantwoord worden.
2. Over de inhoud van een codetelegram mag niet met verwijzing naar dat telegram per telefoon gesproken worden.
3. Dossiers, welke codetelegrammen bevatten (ook in paraphrase), dienen veilig opgeborgen te worden.
4. Klappapier, carbonpapier en dergelijke verband houdende met codetelegrammen dienen verbrand te worden (versnipperen is niet voldoende).
5. Afschriften van paraphrasen van codetelegrammen mogen uitsluitend door de afd. Verbindingen vervaardigd worden.

7772 - '49

CODETELEGRAM

niet ongunstig is, zodat verlenging daarvan op ongeveer de zelfde basis met b.v. 6 maanden ons zeker beter zal uitkomen dan eventueel streven naar een nieuw handelsaccoord. Verlenging van de huidige regeling is wellicht bereikbaar, zongezien de RIS niet in staat zal zijn een nieuw import-plan van langere duur te ontwerpen. De maatregelen op deviesengebied zullen in ieder geval voor enige tijd een onoverzichtelijke situatie scheppen. Wij moeten ons zeker op moeizame onderhandelingen voorbereiden. Menig Nederlands belang zal niet zonder meer tot zijn recht komen, doch naar mijn mening is geduld hier beter dan teveel onder de indruk te komen van moeilijkheden, die het bedrijfsleven onvermijdelijk in sterkere mate zal gaan ondervinden.

HIRSCHFELD 283

[Kopie van bewerker]

Voor van Maarseveen, mede voor Götzen, Blom, Lieftinck en v.d. Brink.

Mede in aansluiting op mijn 271 stel ik er prijs op U nog het volgende mede te delen. In een gesprek met Kuiper heeft Margono (Bank Negara) zich uitgelaten, dat een Nederlandse lening aan de RIS onder de gegeven omstandigheden politiek niet wel mogelijk is. Margono deed deze uitslating na enige tijd in Djocja te zijn geweest. Hij zeide, dat de RIS zich voor leningsfaciliteiten tot Engeland, Zwitserland en België zou wenden. Oudt deelde mede, dat Sjaffrudin plan koestert om in April naar Engeland te gaan voor leningsbesprekingen.

Het bovenstaande mag natuurlijk niet bij Rum blijken, omdat onze informanten anders gevaar zouden lopen. Niet uitgesloten is, dat men van Indonesische zijde een afwachtende houding ten aanzien van een lening aanneemt, omdat men zou kunnen denken, dat dan eens een situatie geschapen zou kunnen worden, waarbij Nederland groot belang zou kunnen hebben bij het verstrekken van een lening. De deviesenpositie zou er immers toe kunnen leiden, dat de RIS gebruik gaat maken van escape clauses bij alle mogelijke transfer-vraagstukken. Intussen is het nog moeilijke de situatie geheel te overzien.

Sjaffrudin deelde mij vorige week persoonlijk mede, dat hij pas met een officiële leningsaanvraag wilde komen, wanneer hij de zaak beter had bestudeerd. In mijn gesprek van heden met Hatta heb ik er op gewezen, dat de leningskwestie weliswaar op de Agenda van de Ministerconferentie voorkomt, doch dat dit uiteraard een punt is dat van Indonesische zijde zou moeten worden aangesneden. In verband met de opmerking van Sjaffrudin heb ik hem toen gevraagd, of de leningsaanvraag nog avant de Ministerconferentie te verwachten zou zijn, want dan zou ik de Ministers daarover tijdig moeten kunnen verwittigen. Hatta antwoordde daarop, dat hij niet geloofde, dat avant de Ministerconferentie een leningsaanvraag zou worden ingediend. Hij verwacht dat men van Indonesische zijde wel het voornemen zou hebben tijdens de Ministerconferentie informeel eerst over dit onderwerp te praten en indien zou blijken dat dit vraagstuk discutabel zou zijn, het dan op de conferentie aan de orde te stellen teneinde een besluit te nemen, op welke wijze deze zaak het beste zou kunnen worden behandeld. Uit gesprek met Hatta kon ik niet zonder meer afleiden, dat de mededeling van Margono juist is. Mogelijk is, dat bepaalde RIS functionarissen willen trachten een spel te spelen. Daarop kunnen wij alleen maar reageren door geen haast te tonen. Hatta heeft van mij dan ook zeker niet de indruk gekregen, dat wij haast zouden hebben. Ten aanzien van de handelsbesprekingen zou ik ten slotte nog willen opmerken, dat het lopende Indonesische programma voor aankoop in Nederland voor de periode October 1949 tot April 1950 ad rond 130 miljoen gulden voor Nederland zeker niet ongunstig is, omdat verlenging daarvan op ongeveer dezelfde basis met b.v. 6 maanden onze zeker beter zal uitkomen dan eventueel streven naar een nieuw handelsaccoord. Verlenging van de huidige regeling is wellicht bereikbaar, aangezien de RIS niet in staat zal zijn een nieuw importplan van langere duur te ontwerpen. De maatregelen op deviesengebied zullen in ieder geval voor enige tijd een onoverzichtelijke situatie scheppen. Wij moeten ons zeker op moeizame onderhandelingen voorbereiden. Menig Nederlands belang zal niet zonder meer tot zijn recht komen, doch naar mijn mening, is geduld hier beter dan teveel onder de indruk te komen van moeilijkheden, die het bedrijfsleven onvermijdelijk in sterkere mate zal gaan ondervinden.

HIRSCHFELD 283

5. Afschriften van paraphrasen van codetelegrammen mogen uitsluitend door de afd. Verbindingen vervaardigd worden.